

Capitolul 10

Pagini specializate, numerotare, cuprins

Crearea publicațiilor de cele mai multe ori este însoțită de utilizarea unor elemente, care se repetă pe fiecare pagină a publicației (sau cel puțin într-un compartiment al ei). Desigur, aceste elemente pot fi plasate și manual, dar operația va răpi destul de mult timp. La fel se întâmplă în cazul numerotării paginilor. Nu se mai discută situațiile când e necesară inserarea sau lichidarea unor pagini din interiorul publicației. Pentru optimizarea lucrului cu elementele „repetitive” în sistemul PageMaker au fost introduse paginile specializate - paginile șablon. Elementele plasate pe o asemenea pagină se vor repeta pe toate paginile publicației cu aceeași specializare. Numerotarea poate fi și ea realizată (și actualizată) automat, utilizând paginile șablon.

Crearea paginilor specializate (șablon)

În procesul de creare a publicației este generat (în mod automat) și șablonul principal (**Master page(s)**). Accesul la el se realizează prin pictograma din colțul stâng-jos al suprafeței de lucru, având forma unor pagini deschise cu simbolurile **L R** pe ele (sau a unei singure pagini, în cazul când pentru publicație nu este activă opțiunea **Facing pages**). Activarea paginilor-șablon se realizează prin un click pe pictograma asociată lor (fig. 10.1).

Fig. 10.1 Paginile șablon ale publicației. Pentru pagina stângă este fixată divizarea în 2 coloane. Această divizare se va păstra pentru toate paginile cu număr par ale publicației curente

Pentru crearea elementelor repetitive ale publicației pot fi folosite toate instrumentele sistemului PageMaker. Pagina șablon poate conține atât elemente de text, cât și elemente grafice, inclusiv imagini importate din exteriorul sistemului. Elementele plasate în pagina șablon vor apare cu poziționare identică în toate paginile, cărora le-a fost aplicat acest șablon.

Trecerea din șablon în publicație se realizează prin un click pe pagina necesară din lista paginilor publicației. (lista paginilor este plasată în dreapta pictogramei paginilor șablon).

Dacă în publicație structura paginilor diferă de la compartiment la compartiment, nu e neapărat necesară secționarea ei în fișiere aparte. Este suficient să se creeze pagini șablon diferite pentru fiecare compartiment din publicație.

Pentru a crea un șablon nou se va folosi caseta **Master Pages**. Activarea ei poate fi realizată activarea consecutivă a elementelor **Window – Show Master Pages** din meniul sistemului. În casetă este prezentată lista șabloanelor existente (pentru publicația dată), iar în partea inferioară sunt plasate două pictograme: pentru crearea șabloanelor noi și pentru lichidarea șabloanelor selectate (fig. 10.2). Activarea pictogramei de creare a șablonului va genera apariția unei noi casete, în care se vor fixa parametrii noului șablon (fig. 10.3).

Aceștia din urmă sunt:

- numele șablonului (se introduce în caseta **Name**)
- Extinderea – o pagină / două pagini (este selectată prin butoanele radio asociate elementelor **One Page Two Pages**)
- Marginile - spațiile albe exterioare (se fixează la fel ca în procesul de creare a publicației)
- Numărul de coloane pe fiecare din paginile noului șablon și spațiile între coloane.

Confirmarea creării noului șablon se efectuează prin activarea butonului **OK** din această casetă (renunțarea - **Cancel**). Revenind la caseta paginilor șablon se observă apariția unui nou element în lista șabloanelor existente (fig. 10.4).

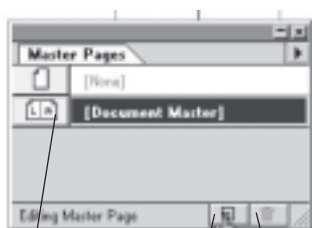

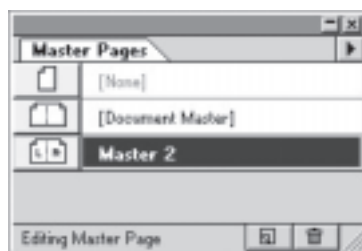
Fig. 10.2 Caseta pentru selectarea și redactarea paginilor specializate

- A** - element activ al listei de șabloane
- B** - pictograma pentru crearea șablonelor noi
- C** - pictograma pentru lichidarea șablonelor

Fig. 10.3 Caseta pentru crearea noilor tipuri de pagini specializate (șabloane)

Fig. 10.3 Lista paginilor șablon după adăugarea șablonului nou

Selectarea unui anumit șablon pentru paginile curente se face prin simpla selecție a șablonului în momentul când paginile sunt „deschise” (afișate pe suprafața de lucru).

Coloane de text

În cazul publicațiilor cu un număr fix de coloane pe pagină, numărul, dimensiunile și poziția coloanelor pot fi stabilite în paginile șablon, obținând astfel o optimizare a procesului editorial. Numărul de coloane poate fi fixat direct, în procesul de generare a șablonului, sau ulterior, în procesul de redactare a lui.

Fig. 10.5

Caseta de gestionare a coloanelor

A

B

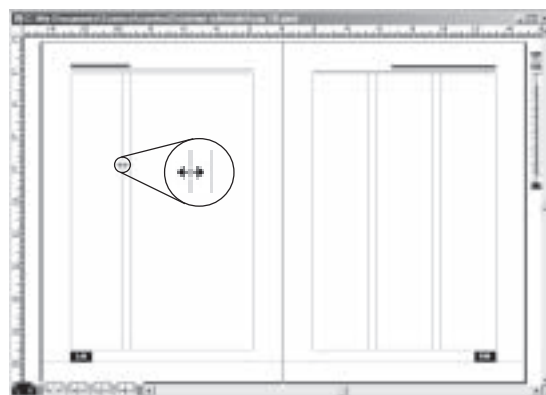

Fig. 10.6

A. Șablon cu număr diferit de coloane egale pe pagini

B. Șablon cu număr diferit de coloane neegale pe pagini. Cursorul acționat pentru modificarea dimensiunilor are forma indicată în imagine.

Pentru stabilirea ulterioară a numărului de coloane se activează consecutiv elementele meniului **Layout - Column Guides** și în caseta de control apărută se fixează numărul de coloane și spațiile albe între ele (fig. 10.5). Coloanele astfel generate au lățime egală. Pentru modificarea lățimii coloanelor se va utiliza instrumentul de selectare și redimensionare. Acționând butonul stâng al unității mouse pe frontiera coloanei, putem deplasa această frontieră în poziția necesară, măbind sau micșorând lățimea coloanei. Concomitent se modifică dimensiunile coloanei vecine (fig. 10.6 a, b).

În unele cazuri apar șabloane neutilizate. Ele pot fi lichidate prin selecția din listă și activarea ulterioară a pictogramei de lichidare (având forma unei lăzi de gunoi). Șablonul principal nu poate fi lichidat.

Numerotarea paginilor publicației

Plasarea numărului paginii poate fi realizat atât manual, cât și în mod automat, în dependență de structura publicației. Necesitatea plasării manuale poate apare în cazul pozițiilor flotante ale numărului, modului nestandard sau mixt de numerotare, ale unui format mic, care implică plasarea a două sau mai multe pagini din publicație pe o singură pagină „de tipar”. În toate aceste cazuri se va crea un stil special cu atributele caracterului utilizat și se va aplica numărului de pe fiecare pagină. În pagină numărul va fi plasat ca un bloc de text aparte, pentru ca atribuirea stilului să nu afecteze alte elemente din pagină. Poziționarea numărului paginii poate fi realizată manual, cu ajutorul rigletelor directoare sau prin coordonate, cu ajutorul panoului de control.

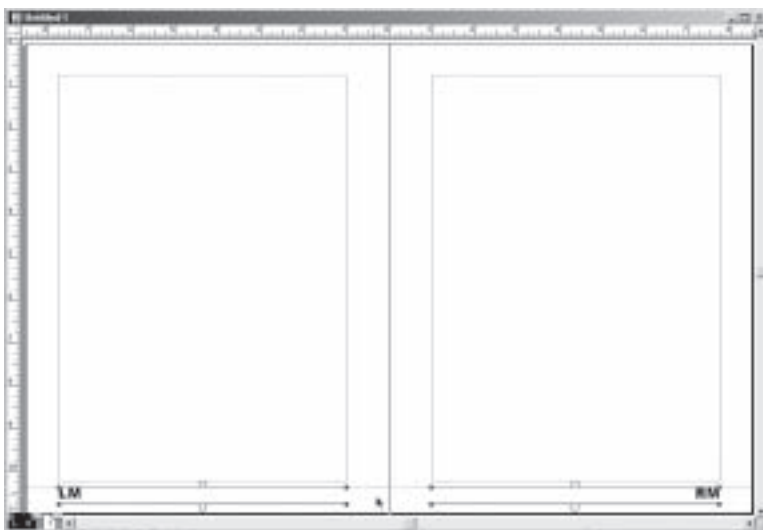

Fig. 10.7 Blocurile de numerotare a paginilor în șablon. Pentru paginile pare (LM) numerele vor fi aliniate în extremitatea stângă, pentru cele impare (RM) - în cea dreapta a paginii.

Numerotarea automată se utilizează în cazul publicațiilor cu structură omogenă (integral sau pe compartimente) Numerotarea se face prin intermediul paginilor șablon. După activarea șablonului se va selecta instrumentul de prelucrare a textului, se va crea un bloc de text și se va indica (prin tastarea concomitentă a tastelor **Ctrl + Shift + 3**) că acest bloc va conține numărul paginii. Pe pagină apare indicatorul numărului: **LM** pentru paginile plasate în stânga (pare) și **RM** pentru cele plasate în dreapta (impare). Dacă șablonul conține două pagini, blocul de numerotare va fi creat pe fiecare din ele în parte. Selectarea poziției, caracterului și a atributelor lui (dimensiune, variație, aliniere) se va realiza la fel ca pentru blocurile de text obișnuite (fig. 10.7). În cazul șabloanelor multiple crearea și ajustarea numerotării paginilor se va repeta pentru fiecare șablon.

Generarea cuprinsului

La fel ca numerotarea paginilor, cuprinsul poate fi generat manual sau în mod automat. Generarea manuală a cuprinsului poate fi motivată doar în cazul unor publicații cu structură rigidă, din câteva compartimente.

Generarea automată a cuprinsului presupune capacitatea utilizatorului de a folosi stilurile și instrumentele auxiliare ale sistemului. Algoritmul de generare este următorul:

1. În procesul de creare a publicației pentru fiecare tip de element structural (compartiment, capitol, paragraf etc.) se generează și se aplică un stil aparte, în care va fi activă opțiunea **Include in Table of Contents**. (cap. 5)
2. După amplasarea tuturor elementelor publicației se activează elementele **Utilities – Create TOC** și în caseta de control apărută se fixează parametrii cuprinsului care va fi generat (fig. 10.8)
3. Operația finalizează prin tastarea butonului OK, după care este generat un bloc de text, care urmează să fie plasat în locul rezervat cuprinsului. Acest bloc conține cuprinsul publicației.

Caseta de control permite atribuirea titlului pentru cuprins; plasarea lui în locul cuprinsului existent (în cazul când cuprinsul a mai fost generat anterior); includerea elementelor invizibile. Tot aici poate fi modelată structura generală a cuprinsului: fără indicarea numărului paginii (**No page number**), numărul, apoi textul (**Page number before entry**), textul, apoi numărul (**Page number after entry**). Ultimul element stabilește simbolurile de separare a textului de număr.

După generarea și plasarea cuprinsului, în lista stilurilor existente apar stilurile utilizate pentru cuprins.(Ele conțin în titlu fragmentul TOC). Pentru a obține o imagine mai reușită a cuprinsului, ele pot fi modificate, la fel ca celelalte stiluri utilizate în publicație (fig. 10.9).

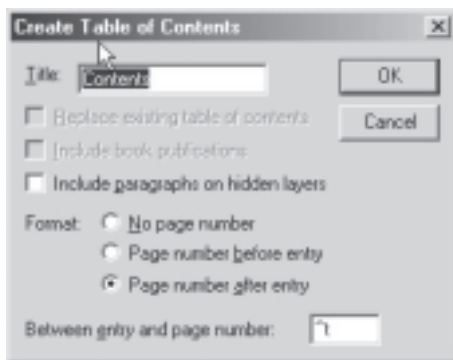

Fig. 10.8
Caseta de selectare a parametrilor cuprinsului

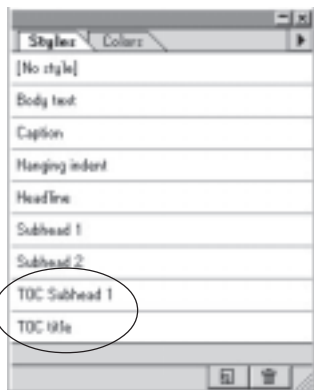

Fig. 10.9
După generarea cuprinsului apar stilurile asociate lui. Ele pot fi redactate la fel ca și celelalte stiluri din publicație.